

fereres. Den hører ligesom „Vegas färd“ til verdenslitteraturen inden for rejsebeskrivelserne. Det må da hilses med glæde, at dette værk nu er udsendt i en smuk, rigt illustreret udgave, hvor alt det mere tunge stof, som findes i originaludgaven, er skåret bort. Det er en bog, som alle, der i forvejen kender den, glæder sig over at træffe påny, og som alle, der endnu ikke har læst den, snarest bør give sig i lag med.

Kaj Birket-Smith.

I 1928 udkom en Bog: „Med Lawrence i Arabien“ af en amerikansk Journalist, Lowel Thomas; senere paa Aaret kom igen en Bog om samme Mand, men denne Gang skrevet af ham selv: „Lawrences egen Beretning om Oprøret i Ørkenen“. (27 cm×19 cm; 255 S., talr. Illustr., 1 Kort.) Gyldendalske Boghandel. Nordisk Forlag. København 1928.

Man kunde synes, at det var lidt rigeligt, men det er det dog ikke, de to Bøger supplerer hinanden udmærket; der er nok for Lowel Thomas at fortælle om Lawrence, og for denne at berette om egne Oplevelser.

Thomas Edward Lawrence er født 1888, gik ved Oxford Universitetet og studerede særlig Krigskunst og Krigshistorie, men dog navnlig Arkæologi. Han drog til Arabien, levede som Araber blandt de indfødte, lærte Land, Folk og Sprog grundigt at kende og havde en sjælden Evne til at vække Tillid hos de forskellige Høvdinge.

Ved Verdenskrigens Udbrud tog Lawrence til Ægypten for at indrulleres i „Kitcheners Hær“, men han blev kasseret, og saa skulde det dog gaa saaledes, at samme unge Mand kun 4 Aar efter holdt sit Indtog i Damaskus i Spidsen for den sejrriige arabiske Hær. Det lyder som et Eventyr, men er dog sandt.

Paa Grund af sit Kendskab til Arabisk blev den kasserede Lawrence ansat som Løjtnant i Efterretningsvæsenet ved den engelske Generalstab i Cairo. Han blev i 1916 sendt til Djedda (ved det Røde Hav) for at sætte sig ind i Situationen, idet Oprøret allerede var begyndt dengang; her traf han Kong Husseins Søn, Feisal, og disse to sluttede Venskab for at naa Maalet: Afkastelse af det tyrkiske Aag.

Lawrence fik egentlig aldrig Ordre til at slutte sig til Araberne; det gik som ganske af sig selv. Han var Bindeled med Englænderne, men levede hovedsagelig hos Araberne. Her præsterede han det ubegribelige Arbejde: at faa de i Bund og Grund uenige arabiske Stammer til at arbejde sammen paa det fælles Maal. Lawrence anlægger arabisk Dragt og regnes fuldstændig for en Araber. Snart er han den, der fremsætter Planerne, snart er han i Spidsen for Stammerne, naar der er noget at udføre, og æventyrlige Togter er det, der berettes om.

Lawrence havde den Specialitet at kunne sprænge Jernbanekonstruktioner og Tog i Luften, og det blev der rig Lejlighed for; iøvrigt stod han fuldt paa Højde med Araberne, og derfor blev han saa højt estimeret.

Vel lykkedes det Lawrence og Feisal at opnaa gode Resultater, men der kom først rigtig Gang i det, da de begyndte Samarbejdet med General Allenby, der førte de engelske Tropper mod Tyrkerne. Araberne løste de Opgaver, der stilledes; Tyrkerne maatte vige. Bogen ender med Arabernes Indtog i Damaskus.

England tilbød Lawrence alle mulige Udmærkelser, men han vilde ikke have dem, forsvandt i lang Tid og blev fundet som menig Soldat i et Grænseregiment i Indien. Dette bidrog ogsaa til at øge det mystiske Skær om Lawrence; han er som en Sagnfigur, en Helt for Ungdommen.

At Bogen er interessant, vil ovenstaaende sikkert have vist; den giver et ualmindelig godt Begreb om Araberne og deres Liv. Illustrationerne er gode, men et tydeligere Kort vilde have været meget ønskeligt.

Generalmajor Castonier.

René Maunier: La construction collective de la maison en Kabylie. Université de Paris. Travaux et mémoires de l'institut d'ethnologie. III. (27×18 cm. 78 sider, 9 afb. i teksten og 3 tavler). Institut d'ethnologie. Paris 1926.

Det foreliggende arbejde er en studie over en form for økonomisk samarbejde hos Berberne i Djurdjura Bjærgene i Algérie. Samarbejde er vistnok lige så gammelt som menneskeslægten selv. Der er næppe nogen grund til, som f. eks. den tyske nationaløkonom Bücher har gjort, at opstille et hypotetisk *Stufe der individuellen Nahrungssuche*. Vi finder samarbejde i form af store fællesjagter hos de lavest stående folk, og i endnu højere grad spiller det en rolle hos agerdyrkere ved jordens rydning og bearbejdning, høst o. s. v.

Efter en kort indledning gives der en udførlig beskrivelse af de kabylliske huse, firkantede stenbygninger, som ligger samlede i landsbyer på toppen af højder, hvis skråninger opdyrkes af beboerne. I det følgende kapitel skildres forberedelsen til husets opførelse: valg af sted og tid, tilvejebringelse af materialet og dets tilberedning. Derefter ser man selve byggearbejdet skride frem: grunden graves, murene rejses, taget lægges, døren anbringes, det indre bringes i orden, og den meget beskedne udsmykning finder sted. Til sidst kommer en sammenfatning ud fra sociologiske synspunkter, og arbejdet afsluttes med et spørgeskema om boligen med særlig henblik på Kabylien.

K. B.-S.